

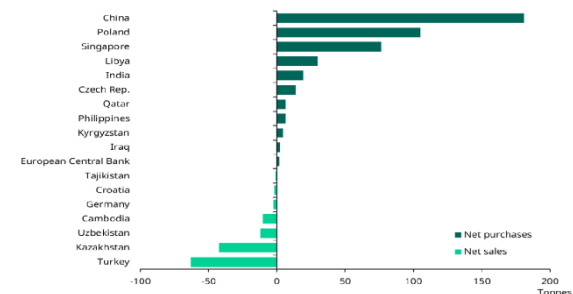
روسیه سیستم پرداخت میر (MIR) را قبل از جنگ در سال ۲۰۱۴ میلادی راه‌اندازی کرد. این کشور سازمان‌ها را مجاب کرد بتدریج پرداخت از طریق ویزاکارت، مسترکارت و ... را کنار گذاشته و پرداخت‌ها را از طریق کارت‌های میر انجام دهند. در حال حاضر ۶۴ بانک در روسیه، ویتنام، ارمنستان، بلاروس، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ازبکستان، اوستیای جنوبی، آبخازیا، کوبا و ترکیه از این سیستم پرداخت استفاده می‌کنند. سهم این سیستم پرداخت از کل تراکنش‌های مالی در روسیه ۴۹/۴٪ است و در نیمه اول سال ۲۰۲۳ میلادی تعداد ۲۳ میلیارد تراکنش به ارزش حدود ۲۵۶ میلیارد دلار از طریق این سیستم انجام شده است.

تجربه روسیه در مقابله با پدیده خروج سرمایه

پس از اعمال تحریم‌ها علیه روسیه، تعدادی از شرکت‌های خارجی از بازار این کشور خارج شدند که بویژه شرکت‌های بزرگ نفتی مانند بریتیش پترولیم، شل و توتال ضرر مالی زیادی در اثر این خروج متحمل شدند. دولت روسیه اخیراً برای حفظ منافع خود قوانین سختگیرانه‌ای را برای خروج شرکت‌ها وضع نمود، طبق این قوانین، شرکت‌هایی که این کشور را ترک کنند موظفند دارایی‌های خود را با تخفیف ۵۰٪ بفروشند، آنها باید مجوز دولت را برای فروش دریافت کنند و حداقل ۱۰٪ از نصف ارزش بازار دارایی‌های خود را به دولت روسیه پرداخت کنند. مؤسسه کی‌اس‌ای KSE اعلام کرده حدود ۳۰۰۰ شرکت خارجی قبل از فروردین ۱۴۰۱ در روسیه فعالیت می‌کردند که از میان آنها کمتر از ۳۰۰ شرکت بازار این کشور را ترک کرده‌اند. ۸۸٪ شرکت‌های دارویی، ۷۹٪ شرکت‌های معدنی، ۷۰٪ شرکت‌های بخش انرژی و ۷۷٪ شرکت‌های صنعتی اروپایی همچنان در این کشور فعالند.

افزایش خرید طلا توسط بانک‌های مرکزی جهان

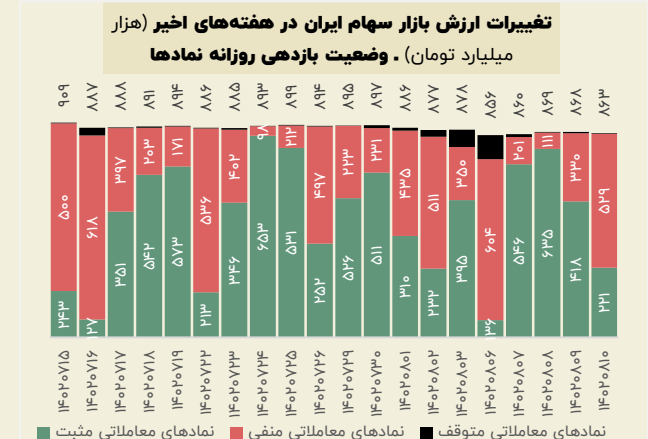
در سه ماهه سوم ۲۰۲۳، خرید طلا توسط بانک‌های مرکزی افزایش قابل توجهی داشت (۳۳۷ تَن خرید) و چین، لهستان و ترکیه رتبه اول تا سوم را کسب نمودند. ترکیه در فصل دوم سالجاری میلادی، فروش سنگینی در بازار جهانی طلا داشت و چین و اقتصادهای ناظر مستمر در حال خرید هستند. به این ترتیب در ۹ ماه نخست سال میلادی ۲۰۲۳، خالص خرید طلا توسط کشورها مطابق نمودار زیر بوده است.

بودجه ۲۰۲۴ میلادی روسیه چگونه بسته شد؟

روسیه بودجه سال ۲۰۲۴ میلادی خود را با پیش‌بینی درآمد ۳۸۸ میلیارد دلار و هزینه ۳۸۰ میلیارد دلار نهایی کرد (۱۸ میلیارد دلار هزینه نظامی معادل ۳۱٪ کل هزینه). نظر می‌رسد روسیه چالش روبرویی نظامی بیشتر که می‌تواند سال‌ها ادامه داشته باشد را پذیرفته است زیرا این بودجه نظامی عملاً بیشترین میزان پس از فروپاشی شوروی محسوب می‌شود.

بازار سهام ایران روزهای سختی را سپری می‌کند. «میانگین روزانه ارزش معاملات خرد سهام» در مهر ماه به ۳/۶ هزارمیلیارد تومان کاهش یافته که کمترین میزان در ۱۱ ماه اخیر می‌باشد. علاوه بر «جنگ غزه» که رخداد جدید و اثرگذاری بر سطح ریسک بازار قلمداد می‌شود، در ماه‌های گذشته مسائلی مانند نرخ خوراک، نرخ بهره بدون ریسک بانکی، اثرات قطعی برق بر گزارشات فصلی، عودت درآمد تسعیر به شرکت نفت، همه‌ها علیه بورس‌کالا، برنامه‌های جذب سرمایه در برنامه‌های فروش خودرویی، سیاست‌های اثرگذار بر عوامل بنیادی صنعت خودرو و ... انباشتی از اثرات ایجاد نمود که به نوبه خود در کم شدن اثر تلاش‌ها و سیاست‌های حمایتی دولت نظیر تقویت صندوق تثبیت بازار نقش داشته است. نمودار زیر، تغییر ارزش بازار پس از جنگ غزه و وضعیت بازدهی روزانه نمادهای معاملاتی را گزارش می‌کند. بر این اساس، ارزش بازار سهام (لیبل بالای نمودار میله‌ای) تا پایان هفته گذشته ۵٪ کاهش یافت و از ۹۰۹ همت به ۸۶۳ همت رسید. از نظر دلاری، ارزش بازار سهام در این دوره از ۱/۸۱۲ میلیارد دلار به ۱/۶۷۴ میلیارد دلار کاهش یافته است (۷/۶٪ کاهش).

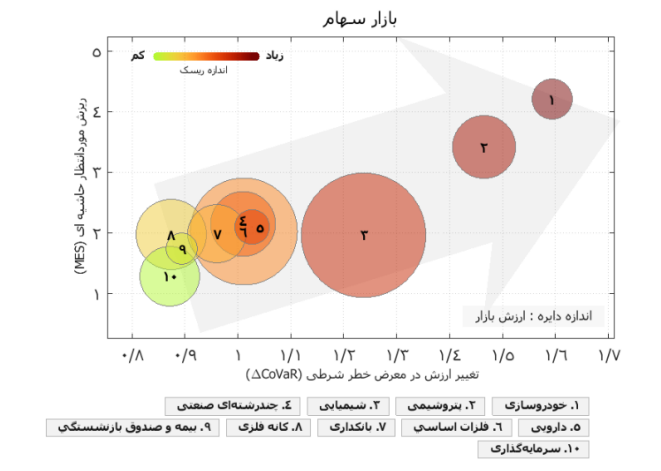
روز ۱۶ مهر، در نتیجه منفی بودن تعداد ۶۱۸ نماد و مثبت بودن ۱۲۷ نماد بورسی و فرابورسی (لیبل روی نمودار میله‌ای)، در نهایت بازار سهام بازدهی ۲/۳۵٪ را ثبت نمود.

نمودار فوق، بازدهی لازم برای رسیدن قیمت نمادهای بورسی و فرابورسی به سقف تاریخی‌شان را از ابتدای سال ۱۳۹۷ بصورت روزانه نشان می‌دهد. ۱۶ اردیبهشت امسال بطور میانگین نمادها با کسب ۲۴/۷٪ بازدهی به سقف تاریخ خود می‌رسیدند اما این روند رو به بهبود تحت تأثیر عوامل مختلفی تضعیف شد؛ طوری‌که اکنون نمادها برای رسیدن به سقف قیمت تاریخی خود نیازمند ۶۸٪ رشد هستند.

ریسک سیستمی بازار سهام در هفته گذشته

(مطابق تصویر زیر) طی هفته گذشته، مجدداً صنایع «**خودروسازی**» و «**پتروشیمی**» بیشترین سهم را در ریسک سیستمی بازار سهام داشتند و نمادهای مطرح درج شده در این دو صنعت نظیر «**خودرو**»، «**ورنا**»، «**خگستر**»، «**خزامیا**»، «**خسپا**»، «**شینا**»، «**شیندر**»، «**شاوان**» و «**شتران**» همگی سهم بسزایی در ایجاد ریسک سیستمی داشته‌اند. تاووم روند افزایش استرس در این دو صنعت طی هفته‌های اخیر، حاکی از وجود بی‌ثباتی کم‌سابقه بویژه در حوزه سیاست‌گذاری است که لازم است توجهات لازم در این باره صورت گیرد. (طبق راهنما؛ طیف رنگ، میزان سهم از ریسک سیستمی و اندازه دایره، ارزش بازار هر یک را در مقایسه با سایرین نشان می‌دهد)

- افزایش تولید و عرضه نفت توسط برخی تولیدکننده‌ها و انتظار ضعف بیشتر تقاضا در آینده موجب کاهش قیمت نفت جهانی شده است. روسیه و عربستان اعلام کردند به برنامه کاهش تولید نفت خود تا پایان سال پایبند می‌مانند.
- آمریکا نرخ بهره سیاستی خود را بین ۵/۲۵ تا ۵/۵ درصد حفظ کرد.
- رویکرد مقرراتی که آمریکا برای ایمنی هوش مصنوعی تصویب کرده این است که توسعه‌دهندگان هوش مصنوعی را مجاب کند دولت را از کار خود مطلع کنند و نتایج تست ایمنی خود را به اشتراک بگذارند. (در شماره بعدی بخوانید)
- فولاد جهانی به بالاترین قیمت خود از ابتدای اردیبهشت ماه امسال رسید.

قیمت گاز طبیعی ۴ هاب ■ میانگین ماهانه بر حسب CENT/m³

سال ۱۴۰۲	آمریکا	کانادا	انگلستان	هلند	میانگین
مهر ماه	۱۱/۵	۶/۸	۴۷/۷	۴۹/۶	۲۸/۹
آبان ماه تا ۱۴۰۲/۰۸/۰۶	۱۲/۷	۷	۵۳/۶	۵۶/۳	۳۲/۲
آبان ماه تا ۱۴۰۲/۰۸/۱۲	۱۲/۸	۷/۱	۵۳/۳	۵۵/۴	۳۲/۲